

NA Dwutygodnik polityczny,
społeczny, gospodarczy i literacki.

PRZEŁOMIE

• • • NIEZALEŻNY ORGAN DEMOKRATYCZNY POW. OPATOWSKIEGO. • • •

Oddziały: Starachowice, Ożarów, Ćmielów i Iłża.

Rok II.

Opatów, dnia 1 kwietnia 1935 r.

Nr 7 (26)

W ROCZNICĘ PIERWSZĄ...

Minał rok, jak ukazał się pierwszy nasz numer p. t. „Na przełomie”.

Nasz jubileusz!

Rok pracy, rok trudu, rok wspaniałego rozkwitu idei głoszonych przez nas, prawo obywatelstwa wywalczone wśród społeczeństwa opatowskiego, prawo istnienia i życia, zdobyte i zdobywane krok po kroku, szpalta po szpalcie, numer po numerze.

Ile pracy jest poza nami i trudu, o tem wiadzą ci, którzy z syzyfową początkowo pracą mieli się możliwość zapoznać i spojrzeć na nią z bliska.

Rok temu, jak wyszedł nieznan, skromny, ubogi w formę i treść, pierwszy numer dwutygodnika.

Powitano go z wzruszeniem ramionami, kpinałmi, nienawiścią, poklepywaniem przez możnych po ramieniu, ze zdziwieniem.

Po co, dlaczego, jaki cel ma nowe pismo o ustalonej zresztą opinii (prorządowe, tak nazywano) w ciasnym partykularzu opatowskich towarzystw wzajemnej adoracji i pseudointeligentkich gromad.

Śmiało i wraźnie określiliśmy cel naszego pisma, jego zadania, pracę.

Być może, że z początku chodziliśmy w takt melodji starszych panów z za firynek spoglądających na wyczynt „swej młodzieży”

Rle wzięliśmy z tego prędko przebojem, zwycięcko i z podniesionym czołem.

Cel nasz wytknęliśmy, **wyrażnie jasno i zdecydowanie i do niego dążyć będziemy**, mimo konfiskat, mimo obrazy, mimo nienawiści, mimo gróźb dygnitarzy i pogroźek sługusów.

Cel nasz możnaby sprowadzić do walki z ciemnotą, bez względu czy działa ona pod ochroną fioletu i sygnetu, czy palki i cenzorskiego ołowka

Dwum problemem szczególnie poświęciliśmy wiele miejsca na łamach naszego pisma, omawialiśmy je w szeregu numerów i w wielu artykułach.

Antyklerykalizm to nie nienawiść, to nie podkopywanie wiary czy religiji, to nie walka z kościołem, to uczciwy nasz stosunek do warstwy ludzi, która sprawując godności najwyższej świętości i powagi

duchowej, nadużywa ich, kupcząc względami, które posiada, robiąc fortuny i własne interesy, trzymając pod groźbą łaski pasterskiej stado owiec i baranów.

Religia i wiara są dla nas duchowymi źródłami i życia i natchnień tak jednostek, jak i społeczeństwa

Teścić natomiast będziemy, wszelkie objawy niezdrowe, które naszym zdaniem w instytucji tej miejsca mieć nie powinny.

Kwestja przebudowy socjalnej, hasło rewolucji psychiki i stosunków hańbiących nas to drugi kamień węgielny pisma, to jego fundament i podstawa.

Zawsze i wszędzie bez masek i rękawiczek piętnowaliśmy wyższy, straszna nędze, szerzącą się w społeczeństwie, cierpienia, mękę, prześladowanie, racje państwowe, fortuny, rosnące, jak grzyby po deszczu, poselskie synekury, protekcyjnizm, karje-

rowiczostwo i świństwo, które rozpanoszyły się w życiu paristwowem i społecznem.

Walczyliśmy o ojczyznę dla robotnika, wolali o dynamit pod kapital i ustrój, piętnowali watyklamców i na samotnych stali posterunkach, podzwonne (w piśmie nerazie) wydziałaliśmy, sługosom na pańskich postronkach szczeniakiem wszystkim temu co w naszych oczach kończyło się klęską dla dobra mas.

To nasze credo!

A bitans?

Niewielu nas było współwórców rok temu, blady był numer i blade czytelnicy.

4 konfiskaty za uchylanie firanek, pa-za które bydło robaczemu spojrzeć nie wolno, 3a tajdaćtwo, za ciemnotę, za podłość ludzką.

Kilka tysięcy numerów i kilkanaście tysięcy przynajmniej czytelników, gorących walebicielei i zwolenników.

Pamiętam widziałem kiedyś w hucie, wśród żaru i gorąca splekoty, napół nagich robotników, z numerem „Na przełomie” wystającym z pod brudnej koszuli.

Tysiące ludzi, niewolników pracy, była czarno - roboczego, parjasów życia, mówli: „to nasza gazeta”, a w tych słowach kryje się męka i cierpienie i rozpacz i nienawiść i wraza.

I dla tych słów warto tracić łaski, walczyć i iść po dzień zapłaty, po dzień świtu dla mas, dla proletariatu i walć waleatów, macherów biczem krytyki, bo prawda rodzi się w krętych ścieżkach życia, wśród bólu, cierpienia, krwi, prawda będącego życia niewolników, prawda krzywdy i życia

Idziemy w drugi rok po prawdę życia i nie zejdziliśmy z drogi: bo dość krzywdy, dość wyżysku, dość świtności, dość biagi.

Henryk St. Konrad.

19. III. 1935 r.

*Nie otrzymał Polski za darmo,
Ale okrył ją zwycięską palmą.*

*Zbiorową duszę narodu
Wyzwał przed trony Narodow.*

*Z niej ostatnie starł ślady n.ewolki
Bo był z tego: „co mnie boli”.*

*Jego czyn nie był znikomy
Kto mówi, że są przagnęte słony.*

*Wkłał w nas miłość i wiarę siłą karna
Nie otrzymał Polski za darmo.*

*Pamięć Tychych czynow dochowamy
Nie odstępamy Ciobit! — — Przysięgamy.*

KIM SĄ ONI?

Tegoroczne Imienny, pierwszego Marszałka Polski, Józefa Piłsudskiego były obchodzone przez społeczeństwo w sposób niepodobny do innych lat. Społeczeństwo dało wyraz hołdu i głębokiej czci dla człowieka, który myśli o wszystkim i za wszystkich. Uczucia te wyładowano w zwioliowych manifestacjach, pochodach i akademjach. Nawet na zapadłych wsiach, przed którymi „świat deskami zabity” dzień ten był obchodzony uroczysto i miliony serc były przyspieszonym rytmem składając dzięki Opatrzności za zesłanie tego kryształowego człowieka, który potrafił zgłębić polską rzeczywistość i który dał z siebie wszystko Polsce nie żądając ani wzamian i był dzień wielki. Dzień radości narodu.

Byłem na jednej z akademii. Nie w mieście. Akademii urządzonej przez młodzież szkolną, Zw. Rezerwistów, Zw. Strzelecki i inne organizacje Akademii wypadła bardzo dobrze. Publiczność przeżywała wzruszające momenty, kiedy mała deklamatorka lub deklamator, ledwo odrosły od ziemi, prosił Boga z przejęciem o zachowanie przy zdrowiu Komendanta lub Dziadka i przyrzekli w imieniu swych rówieśnic i rówieśników, że się będą dobrze uczyć i będą Polskę bardzo ko. hać. Widziałem na sali starych robotników, którym zczerniała skóra od żaru pieców fabrycznych, a którym oczy ciągle wylgnęły, choć nie chcieli tego okazać.

Nie obyto się bez zgryzty. Zgryzty tem boleśniejszego, że powtarza się co roku w pewne dni:

11 listopada i 19 marca. A zgryzty ten wychodzi prawie ze wszystkich kociołów. Brakuje jeszcze, aby kier w dniu 19 marca odmówił odprawienia mszy św. na intencję Marszałka J. Piłsudskiego.

Nie małą sensacją było zachowanie się księży w miejscowości, którą opisuje. Po mszy, która była wyjątkowo śpiewana, zebiana ludność oczekuje kania. „Ale może sobie czekać lat dwieście, aż zdzudzona musiała wyjść nareście! Ani słowa o uroczystości, o człowieku którego czarna międzynarodówka rzymska szarpie, gryzie, a On je dobroflirną ręką karmi. Nie mogę odpedzić natrętnego pytania. Kim są ci ludzie, kim jest większość kleru rzymskiego? Kim są ci ludzie, którzy po zgnieczeniu powstania 61 roku przez wschodniego satrapę, po zgnieczeniu zbuntowanego narodu śpiewali po kościołach dziękczynny hymn „Te deum laudamus”. I mam jedno określenie. Ludzie ci są z pochodzenia Polakami, lecz przynależą do czarnej międzynarodówki rzymskiej, której interesy, jak wykazała historia, są częścieli sprzeczne z interesami naszego Państwa. I dlatego czarni panowie. dokąd nie stanicie się w pierwszym rzędzie Polakami, a później księżmi, dotąd nie przestaniemy Was piętnować.

Nie wniawiacie i nie otumaniacie niwanych, że jest to wojna z religią. Strzeżcie się, abyście się waszym zaklamaniem nie udawali. Nie nadużywajcie zaufania, któreście zdobyli wiekami podtrzymując ciemność mas.

A. C.

Inwestycje rolne na wieś w programie Rządu.

Dnia 27 lutego 1935 r. posiedzenie Senatu rozpoczęło generalną dyskusję nad budżetem na rok 1935-36.

Premier Koziowski wygłosił przemówienie dotyczące polityki gospodarczej Rządu i zawierające resume dotychczasowych prac jego gabinetu. Rząd obecny nie szuka nowych koncepcji i metod rządzenia na odcinku gospodarczym, ale uważa się za kontynuatora tej polityki, której mocne zrebry zostały założone przez gabinety poprzedników. W przemówieniu P. Premier zaznaczył, że „Z przesilenia gospodarczego wyjść musimy własnymi siłami. Społeczeństwo rozumie coraz lepiej sytuację Państwa i obecne jego trudności i zdaje sobie dobrze z tego sprawę, że tylko dużą pracą i planowym zdyscyplinowanym wysiłkiem trudności te będzie można opanować i przezwyciężyć”.

Jednym z podstawowych wytycznych programu rządu, jest pozytywna współpraca rządu z zagranicą w zakresie wymiany towarów i ruchu kapitałów. W dalszym ciągu swego przemówienia P. Premier Koziowski zaznaczył, że: „Jako występek będą traktował podwyższenie i przekraczanie budżetów samorządów. Użyję obniżki tych budżetów i to obniżki znaczącej”.

Zaległości podatkowe, państwowe, samorządowe i ubezpieczeniowe wynoszą 1 miliard 300,0 miljonów. Uregulowanie tej sprawy zmniejsza zaobciążenie tym płatnikom, którzy w ciągu ostatnich dwóch lat uiszcili równowartość bieżących wymiarów, niezależnie od tego, na jakie okresy dokonane przez nich wpłaty zostały zaliczone. Projekt umożliwia płatnikom, którzy w roku budżetowym 34/35 uregulują, a w latach przyszłych będą płacić bieżące podatki, skreślenie bardzo znaczne, bo sięgające 70% dawnych zaobciążeni i jeszcze duże ulgi w spłacie pozostałych 30%. Rząd, biorąc pod uwagę odpowiednie warunki dla inwestycji postanowi wypuścić pożyczkę inwestycyjną.

Z projektowanych sum 50 milionów pojdzie

na drogi, 50 mil na regulację rzek i prace wodne, a reszta na urządzenia, potrzebne dla usprawnienia handlu wewnętrznego i sportowego. O tem, że pożyczka inwestycyjna zmniejszy bezrobocie, nie trzeba mówić, to się samo rzuca w oczy. „Pożyczka inwestycyjna i związane z nią prace to nie sztuczne nakręcenie koniunktury, a racjonalne skierowanie gromadzących się oszczędności i kapitałów oraz tworzenie lepszych warunków bytu narodu mówi na zakończenie premier Koziowski:

Ważne uchwały 3-go Zjazdu Drobnych Rolników.

Ostatnio w lokalu Zw. W. Zawodowych (Kapuściska 5) odbył się III krajowy Zjazd Związku Zawodowego Drobnych Rolników w Polsce przy udziale zgrom 100 delegatów, reprezentujących 89 ośrodków Centralnej Polski. Wileńszczycy i innych województw wschodnich.

Obrodam tegorocznego zjazdu przewodniczył b. poseł Niski, prezes Związku.

Przed rozpoczęciem obrad zapadła jednomyślnie uchwała, przyjęta przez wszystkich zebranych wysłania depeszy z wyrazami hołdu i czci oraz życzeniami dalszych sił i wytrwałości ku dobru Polski dla Dostojnego Solenizanta i Marszałka Polskiego Józefa Piłsudskiego, dla p. Prezydenta Rplizji, Prezesa B. W. R. Walerego Ślawnika, ministra Rolnictwa i Reform Rolnych Juliusza Poniatowskiego.

W wyniku obrad uchwalono różne postulaty, dotyczące drobnego rolnictwa, oraz projekt, mający na celu walkę z bezrobociem, przez regulację Wisły z dopływami.

19 marca zagranicą.

W szeregu stolic zagranicznych odbyły się w dniu imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego obchody, odczyty i t. p. a m. in. w Ankarze, Berlinie, Białogrodzie, Bukareszcie, Brukseli, Budapeszcie, Karlsruhe, Lipsku, gdzie rozległona lipiska nadała na Niemcy środkowe odczyty o P. Marszałku, Paryżu, gdzie szef W. I. N. O. pik dypl. Tadeusz Różicki wygłosił odczyt p. t. „Marszałek Piłsudski w walce o oblicze duchowe Polski wspólczesnej”, Pradze, Rydze, Rzymie, Strasburgu, Tallinie i Wiedniu.

Legion Młodych Marszałkowi w dniu Imienia.

W Rozkazie Komendanta Głównego Legionu Młodych z dn. 19.III.35 r. opublikowanym w Państwie Pracy oraz w całej prasie młodzieżowej czytamy co następuje:

„Był jednak naszą miłością dla Wodza nadac jeszcze bardziej realną postać, Rozkaz z 10-ego:

Od dnia 1 maja r. b. do dnia 31 października r. b. każdy bez wyjątku członek Legionu Młodych, Związku Pracy dla Państwa, bez względu na zajmowane w organizacji stanowisko, odda Państwu tydzień (48 godzin) bezpłatnej pracy fizycznej na robotach prowadzonych przez organizację w Legionie Morskim, na robotach Funduszu Pracy, w Ośrodkach Pracy S O M lub na robotach prowadzonych przez Samorządy we własnym zakresie. Wszyscy ci, którzy do dnia 31 października nie wykażą się tygodniem bezpłatnej pracy, zostaną z Organizacji usunięci, prace, która na nich przypadła, wykonają dodatkowo członkowie ich Sekcji, Oddziałów, względnie Obwodów.

Dotychczasowi członkowie Legionu Młodych Józefa Piłsudskiego wyniesie 180 000 ośmiogodzinnych dni roboczych.

Nie wątpimy, że wszyscy członkowie karnej organizacji Legionu Młodych rozkaz ten wypełnią i w ten sposób zadokumentują swą chęć pracy dla Państwa i przypuszczamy, że piękny przykład L. M. znajdzie godnych naśladowców.

Dzień 19 marca 1935 r. w Opatowie.

Dzień 19 marca jako dzień imienia Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Opatowie obchodzono był bardziej uroczysto niż w innych w latach poprzednich. Uroczystość rozpoczęła się w dniu 18 marca wieczorem kapłanem organizacji wojskowych które przed-łafowały z orkiestrą przez miasto pięknie iluminowane.

W dniu 19 marca o godz. 10-ej w miejscowej kolegiacie odbyła się uroczysta msza święta (bez kazania) poczem o godz. 11-ej odbył się defilada przed przedstawicielem rządu i prezesami miejscowych organizacji. Przedefilowały w kolejniści Zw. Rezerwistów, Zw. Strzelecki, Harceistów, Sztaż i szkoły, o godz. 1-ej w miejscowej sili Strazy Pożarnej odbyła się bezpłatna akademja dla miejscowego społeczeństwa.

Wieczorem o godz. 8-ej Zw. Strzelecki Oddz. Opatowskiego zorganizował uroczystą Akademję na czele której złożył się, przemówienie Strzelca, chór strzelcki i doskonale odegrana sztuczka p. t. Zareczony pod kulami”. W przerwach przystępowała orkiestra miejscowego Gimnazjum.

Był to dzień wesela i radości. Nie możemy się jednak powstrzymać przed stwierdzeniem przykrego faktu, że były jednostki, które nie podzielały ogólnej radości i domy ich żyły ponurą ciemnością, a temi są niektóre domy na ulicy szerokiej zamieszkałej przez „mniejszość”, plebanja i domi szanłownego Endeka na rynku vis-a-vis pomnika Topora — Zwierzłowskiego.

ZAGWIE

KOLUMNA LITERACKA

pod red. Henryka St. Konrada.

Zawlecenie ul. Białowska 13.

R Jaxa Kwiatkowski

Legjon Młodych.

Duch Polskiego Narodu wyzwolony z kajdanów,
Coraz pewniej swe skrzydła rozwija,
Coraz więcej zmienia w czyn zamierzeń i planów,
Coraz wyżej po laury się wzbija.
Związek Pracy dla Państwa —

Mocny Legjon Młodych.

Obrał wielką i wzniosłą idee,
Skupia w Naród jednostki, nawołując do zgody,
Wiewia w serce słuchy nadzieje...
Idąc śladem Marszałka, widzi siłę w Żołnierzu,
Widzi wielkość, potęgę w jedności,
W zrozumieniu się wspólnem,

na wewnętrznym przymierzu

Fundamenty buduje przyszłości,
W myśli tradycji Chrobrego, Jagiellonów i Piasta,
Rzuca hasło: „Od morza, do morza!”
Nienawisici wrzód, który od wieków narastał —
Przeciąć czas, stłumić walk bratnich pożar...
Człowiek pracy i żołnierz — to elita narodu,
Mysi, krew, mięśnie pchnij z duchem w zawody,
Na ołtarzu ojczyzny złoż to wszystko zamłodu,
Przystępując do Legjonu Młodych!

Wład, sław Jolc'os.

M A T K A

(M. Helskiemu w holdzie).

Złote, promienie słoneczne

Padają w jamy piwniczne,

Gdzie płacze i szloch —

Choć dziecko swe kocha

-----Matka

Opuszczona, zgniecona,

Na pastwę losu rzucona,

Z małą, pociechą jedyną,

Została z chorą dzieciną

-----Matka.

— A lud czeka..

— O! tak Jurku, lud czeka.. Ma moc czekania... Zna wartość własną i dlatego umie czekać... Lecz i to nie jest wieczne. Założone ręce nie zbawia... Samo trwanie — przetrwanie nie wroży i dlatego klątka, w której zjemy nie będzie wieczną, jak nie może być marsz, szlakiem bez jutra...

Rozdział III.

Gorączkowa praca pochłaniała dni, tygodnie, miesiące całe. Proletaryzowano szeregi młodolęgowie. Rozkwit organizacji wroził wszystko najlepsze. Przygotowania przekongresowe dobiegaly końca

Maly pokoi, ten sam, gdzie rozdzili się pierwsze odruchy myśli o legionach młodych, zorganizowanie ich, nieco odmiennie się. Naładowany był teraz myślami młodych mogownic, które owite dynamy z papierosów, wyglądały nawet fantastycznie.

Poćniecone głosy krzyżowały się, ścierały, młki na chwilę i znów wybuchały.

Rom nie brał udziału w tej ekwilibrystyce, giętkości i dowcipu języka, poza uwagą niedwuznacznie złośliwą, którą paraliżował trochę rozpedzone potoki gadatliwości.

— Szkoła, że Marek jeszcze nie nadszedł. Wielu z nas zamilkłoby a nawet wyniosło się stąd. Operujemy tylko frazesami i demagogicznym nastawieniem do całości kwestji prac organizacyjnych, co jest zarazliwe i wręcz szkodliwe dla innych kolegów miast wnieść coś nowego, czy uzupełnić, jakie niedociągnięcia. Nic łatwiejszego niema ponad ciekawe słów, słówceek odmiennych przez wszystkie przypadki pojęć i odcinienie indywidualne. To musi istnieć jednolity aplauz lub sprzeciw w nas wszystkich, to może świadczyć o powodzeniu i zwycięstwie, w prze-

ciwnym razie zawsze — klęskę.

— Brawo Romku. Niechaj uściśnie twą prawdziwie kochany chłopaku, — krzyknął Marek, — który w tym czasie przebywał już w pokoju, dostając się doń niezauważony przez nikogo; przysлуchując się wraz z innymi wywodom Romka.

Uściśnił sobie ręce. Nastroj zmienił się. Był bardziej poważny.

Marek, jak wielu jego serdecznych i oddanych przyjaciół wiedzieli: — dlatego, „Parszywa inteligencja mieszczańska” — myślał o tych wrogaci Marka, jak i on sam.

Stanowił grupę niewielką, ale silną, scementowaną ideą a to było sprawdzianem mentalności tych ludzi.

Marek wiedząc o tem czuł się pewnie i ryzykował wiele, jak dotąd nie przegrywając, gdyż śmiało rzucał słowami:

— Szeregi legjonu zostały sproletaryzowane.

Uważam sobie za obowiązek ostrzedz Was kolegzy, iż brak serdeczności dla młodego proletarysza z naszej strony i podrywanie w nim zaufania do nas, zgubi wszystko i przyczyni się do krachu tak pięknie zaczętego dzieła. Do tych ludzi, którzy paragrafowo społeczeństwo dzieli na polinteligentnych i analfabetów, trzeba podejść, — ucząc, bez okazywania swej wyższości intelektualnej. W przeciwnym razie zrozumia to źle. Wypłynie to, pobudzeniem swiadomego upokorzenia, jakie znoszą już sami z braku wykształcenia.

Należy umiejętnie wprowadzić ich w orbitę naszych myśli, zmierzeń i celów. Zyjąc bowiem w morzu partyjnictwa są jak zbłąkane owce nieświadome losu swego. W chaosie hasel dezorientują się, tracą poczucie indywidualności, przestają myśleć, do czego z czasem przyzwyczajają się, stając się bezwolnym narzędziami w rękach politykujących. A największą krzywdą dla samego siebie jest — przestać myśleć. Rozumiejąc to winimy, podkreślam, dać jak największą możliwość tym ludziom by myśleli. Winimy pomóż im w tem. Oni muszą myśleć, myśleć i jeszcze raz myśleć... Przyzyrcie się dzisiejszemu życiu, do czego ono prowadzi? pytam się was, jestli takie jest jakie jest, jawne, czyste, banalne, co gorza bezideowe i śmiej twierdzić bez znaczenia... Nie cent się nic i nikogo. Czy takie jest prawo bytu?

- Filozofia — rzucił ktos ze słuchaczy
- Chcieliście chyba powiedzieć analiza — zauważył zjadliwie Marek.
- Niepotrzebna dorzucił inny
- Dla kogo?
- Dla nas.
- Tak jest! Tak jest! — krzykneli inni

Głosy niezadowolenia wzrastały, gdy nagle stało coś niespodziewanego, że w jednej chwili zaległo milczenie.

c. d. n.

Henryk St. Konrad

SZLAKIEM BEZ JUTRA

(nowela)

— Pięknie! Oby nasze szeregi składały się z ludzi tobie podobnych Marku, a pewne zwycięstwo. Już widzę lasy sztandarów nilodolegowych i tłumy tłumy... Radość na heach... Proletariat niegłęboki, niepopagilarzony, niekrzywdzony a wolny tak, jak może być pojete słowo: — wolność... A może... Może skąd wypłyne nagle, jak wizja, jak zjawia albo rzeczywistość, Znak - Dziadek i może będzie na kasztance... niewiadomo... może... i krzyknie:

— Towarzysze!

Wizja wywołana słowami, — czarowała. Fantazja ponowiła myśli dalej, coraz dalej.

Jak długo trwałyby ten stan kontemplacji, niewiadomo, gdyby nie wrzenie wody na kuchence i skwarzenie na rozpalonej blasze uciekających kropeł z czajnika.

— Ha... ha... ha... — mimowoli zasmiali się

— Rzeczywistość jest doskonałsza niż wszystkie fantazje.

— Aluzja, do mnie, Marku?

— O! Przepraszam. Mam na myśli herbatę, która upomniła się o prawo dostania się do naszych szlachetnych żoładków. Oto jest. Siadajmy. Do rana jeszcze daleko.

— To prawda: Ale co myślisz, wówczas stałoby się, gdyby wizja nie była wizją, a prawdą.

— Trudno przewidzieć.

— Lecz wódz, który powraca i łączy się z ludem

— Wygrywa

Z działalności Obwodu Powiatowego L. O. P. P. Istotna sytuacja Polaków w Opatowie. w Czechosłowacji.

Dnia 24 lutego b. r. w sali posiedzeń Starostwa odbyło się doroczne Walne Zebranie Delegatów Obwodu Powiatowego L.O.P.P.

Zaglądz zebranie v. Prezes ustępującego Zarządu p. mgr. J. Siekierzyński poczem pod przewodnictwem p. inż. Grzegorzki, delegata Koła L.O.P.P. przy Cukrowni Człystocice przystąpiono do obrad.

Sprawozdanie z rocznej pracy składa w zastępstwie wieloletniego Prezesa Obwodu i założyciela J. O.P.P. na terenie pow. Opatowskiego p. dr. B. Głuskiego v. Prezes mgr. J. Siekierzyński informując zebranych, iż praca Obwodu w roku sprawozdawczym skierowaną była głównie w 4-ch kierunkach - organizacyjnym, propagandowym, rozwoju lotnictwa i obrony pilotn. gazowej.

W dziale organizacji zwrócono uwagę na wzrost członków w Kolach, wzrost ilości Kół ze względu na objęcie siecią ich, całego powiatu w latach ubiegłych, pozostawiając na dalszym planie w związku z tem ilość Kół wzrosła tylko o 2 wyrażając się na dzień 1 stycznia 1935, czyli 123. Ilość członków zaś w porównaniu z ilością na dzień 1.1. 1934 wyrażająca się cyfrą 1681, wzrosła bardzo powoli bo o 1224 do cyfry 2891 w dniu 1.1. 1935 r.

Prowadząc ożywioną działalność propagandową szczególnie wśród młodzieży, Zarząd Obwodu zorganizował 531 odczytów, z których wiele ilustrowano przezroczami lub pokazami dymowogazowymi.

Tydzień L.O.P.P. czołowa impreza propagandowa, obok strony materialnej wyrażającej się czynnym zyskiem w kwocie 1634 zł. 38 gr. dała b. pozytywny wynik propagandowy przyczynając się wcale do zwiększenia ilości członków L.O.P.P. i popularyzacji idei rozbudowy lotnictwa i obrony pługowej.

Prace w dziale lotniczym ze względu na nieposiadanie lotniska na terenie Obwodu ograniczyły się na założeniu 3-ch modelarni przy Gimn. w Opatowie, Szkole № 2 i przy Szkole w Ozarowie, oraz wysłaniem na koszt Obwodu 3-ch osób na kurs modelarstwa lotniczego organizowany przez Okręg Wojewódzki L.O.P.P. w Kielcach. Duży zapal młodzieży w kierunku budowy modeli latających przyczyni się zapewne do uzyskania pięknych wyników na zamierzonym przez Obwód konkursie modeli w czasie Tygodnia L.O.P.P. w roku b. od 12 do 19 maja.

W dziale obrony pilotn. gazowej Obwód współpracując ściśle z Władzami Administracji Ogólnej przeprowadził kurs III kat. dla służby odkażającej, ćwiczenia dla służby obserwacyjno-mielnikowej oraz kilkanaście wykładów i ćwiczeń dla młodzieży szkolnej a także kurs informacyjny dla dorosłych. Nieznaczna stosunkowo ilość prac fachowych tłumaczyć należy brakiem stałego Instruktora O.P.L.G. do września r. ub.

W chwili obecnej Obwód Powiatowy posiada własny lokal przy ul. Stenkiewicza 9 i bogato zaopatrzone w sprzęt szkoleniowy i pokazowy magazyn.

W toku zebrania p. Skarbniczka Obwodu W. Zajczkiewiczówna odczytała sprawozdanie kasowe Obwodu, z którego wynika, iż budżet Obwodu zamknął się cyfrą 11895 zł. 50 gr. w wpływach i 10.109 zł. 41 gr. w wydatkach/w czem

6693 zł. 04 gr. przekazano Okręgowi Wojew. L.O.P.P. w Kielcach pozostałe saldo na rok 1935 w wys. 765 zł. 46 gr.

Walne Zgromadzenie Delegatów przyjęło Sprawozdania i opierając się na protokole Komisji Rewizyjnej udzieliło absolutorium ust. Zarządowi wybierając nowy Zarząd w składzie:

pp. Walentyna Zajczkiewiczówna, mgr. J. Siekierzyński, Stefan Gnatowski, kom. Stefan Pokorski, prof. Józef Wąsek, Feliks Denkowski z-cy Roman Kosinski, Józef Kwiatkowski i Komisję Rewizyjną w składzie:

pp. August Lempicki, Kazimierz Smigielski, Stanisław Karbowiczek, z-cy Kazimierz Wrona Walenty Stefański.

Delegatem na Walne Zgromadzenie Okręgu Wojewódzkiego obrano p. mgr. J. Siekierzyńskiego z-cą p. kom. S. Pokorskiego.

Na posiedzeniu dnia 26. II. 35 ukonstytuował się Zarząd następujący:

Prezes mgr. J. Siekierzyński
v. Prezes kom. S. Pokorski
Sekretarz p. W. Zajczkiewiczówna
Skarbnik p. S. Gnatowski
członkowie pp. Denkowski i Wąsek.

Kronika Opatowa.

Ogród publiczny w Opatowie.

Onegdaj na posiedzeniu Rady Miejskiej w Opatowie, został uchwalony nagły wniosek, który przeszedł przez akłamację, a mianowicie: uchwalono znieść jarmarki w srody na rynku a przenieść je na targowice, natomiast na rynku po przeprowadzeniu niezbędnych niwelacji urządzić skwer do użytku, pozbawionych jakiegokolwiek ogrodu, mieszkańców Opatowa.

Subsydjum.

Na posiedzeniu Sejmiku pow. Opatowskiego wstawiono do budżetu zł. 1000 na popieranie miejscowej prasy.

Wstąpił do klasztoru.

Dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że był nasz współpracownik redakcyjny, który niedawno opuścił nasze miasto wstąpił do klasztoru O. O. Oblatów poczta Rodeń Woj. Lubelskie. Po wód - jalowe zycie.

Nowa placówka.

Jak nas informują p. Stefan Kiedrzyński z Opatowa likwiduje swój zakład fryzjerski, plac Wilsona 19, a otwiera jatkę z mięsem na ulicy Berka Joselewicza 13.

Komisja Studiów nad stosunkami polsko-czeskimi przy Polskim Instytucie Współpracy z Zagranicą opublikowała memoriał p. t. „Polacy w Czechosłowacji w świetle faktów i liczb”. Memoriał ukazał się w dwóch wydaniach: polskim i czeskim

Praca powyższa opatrzona mapą rozmieszczenia Polaków w czechosłowackiej części Śląska Cieszyńskiego, na podstawie urzędowych danych czeskiego spisu ludnościowego z 1 grudnia 1930 r. - jest źródłem zobrazowaniem wszystkich dziedzin życia ludności polskiej w Czechosłowacji.

Memoriał analizuje sytuację prawną Polaków na Śląsku Cieszyńskim, metody czeskich spisów ludnościowych, porównuje wyniki ich z rezultatami wyborów gminnych, - poczem przechodzi do krytycznej oceny czeskich roczników statystycznych, oraz ich tendencyjności.

Memoriał w ustalaniu faktów i liczb opiera się wyłącznie na ofic. danych czeskich i na pracach czeskich uczonych. Bibliografia na ogólną ilość 16 podstawowych prac zawiera w konsekwencji 15 źródeł czeskich.

Ustalając istotny liczebny stan posiadania polskiej ludności w Czechosłowacji, memoriał podaje krytycznej analizie sytuację polskiego szkolnictwa na czeskim Śląsku Cieszyńskim, oraz omawia uposledzenie polityczne i gospodarcze Polaków, niedomagania w dziedzinie Kościoła katolickiego i ewangelickiego, sytuację prasy polskiej, życie organizacyjne Polaków itd.

W końcowych wnioskach memoriał Komisji Studiów nad stosunkami polsko-czeskimi wyowiada opinie, że „Jeśli ludność polska na czeskim Śląsku Cieszyńskim domaga się należnych jej praw, to jasne jest i zrozumiałe, że społeczeństwo polskie i prasa polska walce tej przystąpiła się z niesłabnącem zainteresowaniem, w poczuciu tej potężnej spójni narodowej, która łączy naród polski, świadomy swej roli, z braćmi, zamieszkającymi na innych państwach terytoriach”.

UNIEWAŻNIENIE.

Unieważnia się z dniem 1 kwietnia wszystkie wydane dotychczas legitymacje prasowe Dwut „NA PRZEŁOMIE”.

Adres Redakcji i Administracji: Opatów, Plac-Wilsona 20. Skrz. pocz. 46

Redakcja czynna w każdy piątek od godz. 5 - 7.

W Opatowie, Redaktor H. Zubrow ul. Focha 12. godz. urzęd. we wtorki (srody od 16 - 20.

Warunki prenumeraty: rocz 240 zł, półrocz. 120 zł, kwartal. 60 gr wraz z przesyłką

Ceny ogłoszeń: za wiersz mm. szerokości 1 szpalty redakcyjnej na stronie tytułowej 1 zł. w okresie 80 gr. za tekstem 40 gr.

Wiersz redakcyjny 1 zł. - Drobne ogłoszenie 5 gr za wyraz.

R. Chłanki biurowe w K. K. O. Opatów (Konto czekowe P. K. O. 84741.)

Redaktor odpowiedzialny: Wincenty Piechowicz.

Wydawca: W. Piechowicz.

Drukarnia A. Siupowski i S-ka w Opatowie